

**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงาน
Learning Activity of Thai Language Education Area in Grade 1
Level by Project-Based Approach**

ปิลันธนา ศุภดล (Pilanthana Suphadol)*

ผศ.ภััสสรา อินทรกำแหง (Passara Intarakhamhang)**

ชนิษฐา ศิริพรธน (Khanittha Siriphan)***

วิมลลักษณ์ จันทนพิมพ์ (Wimonlak Chanthanaphim)****

นุชนาฏ เนสุสินธุ์ (Nuchanat Nesusin)*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเตรียมทดลอง (Pre-Experimental Design) โดยดำเนินการแบบวัดครั้งเดียว (One-Shot Case Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงาน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถม ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงงาน กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้องที่ 1 (ยุหนเทอ 1) เลขที่ 1 – 37 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 37 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงาน 2) แบบประเมินโครงงาน 3) แบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินโครงงานร้อยละ 60 คิดเป็นร้อยละ 100 โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการทำโครงงานเท่ากับ 25.75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.83 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.32 เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยการทำโครงงานโดยจำแนกเป็น 5 ด้าน ปรากฏผลคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ย 5.65 คิดเป็นร้อยละ 94.16 ด้านกระบวนการกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ย 4.51 คิดเป็นร้อยละ 75.16 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีคะแนนเฉลี่ย 5.84 คิดเป็นร้อยละ 97.33 ด้านแผนโครงงานมีคะแนนเฉลี่ย 4.68 คิดเป็นร้อยละ 78.0 และด้านการนำเสนอโครงงานมีคะแนนเฉลี่ย 5.08 คิดเป็นร้อยละ 84.66 สรุปได้ว่านักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยการทำโครงงานในแต่ละด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้, สาระการเรียนรู้ภาษาไทย, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, โครงงาน

Keywords: Project-Based Approach, Grade 1, Thai Language

* อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำกลุ่มสาระ โรงเรียนสาธิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*** อาจารย์ประจำกลุ่มสาระ โรงเรียนสาธิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**** อาจารย์ โรงเรียนสาธิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

***** อาจารย์ โรงเรียนสาธิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถม ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงาน พบว่านักเรียนแสดงความเห็นว่านักเรียนมีประสบการณ์ตรงในการทำโครงงานภาษาไทย ได้ฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัด และวิธีการของตนเอง ได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบในการแก้ปัญหา ได้ฝึกค้นรวบรวมข้อมูล และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 97.29 นักเรียนแสดงความเห็นว่านักเรียนได้ฝึกคิดอย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์จินตนาการคิดเป็น ร้อยละ 94.59 นักเรียนแสดงความเห็นว่านักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข ได้ฝึกตนเองให้มีวินัย และรับผิดชอบในการทำงาน ได้ฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเอง และยอมรับผู้อื่นตลอดจน ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของครู นักเรียนแสดงความเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 100 และความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนแสดงความเห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 81.08

Abstract

This research is a pre-experimental design using One-Shot Case Study. It aims to study the result of learning activity of Thai Language Education Area in grade 1 level by Project-Based Approach and to study the opinions of grade 1 students at Demonstration Khon Kaen University School (Suk Sa Sart) towards learning activity of Thai Language Education Area by Project- Based Approach.

The sample of this research is 37 grade 1 students having student no. 1-37 of room no.1 (Unit A1) at Demonstration Khon Kaen University School (Suk Sa Sart), first semester in academic year 2010.

The instruments of this research are 1) learning plan of Thai Language Education Area in grade 1 by Project-Based Approach 2) project evaluation form 3) questionnaires about grade 1 students' opinions towards learning activity of Thai Language Education Area by Project-Based Approach.

The results showed that

1. Students passed the project evaluation criteria 60% equal 100% which their projects' mean point was 25.75 out of 30 equal 85.83% which had the value of standard deviation (S.D.) as 2.32. When analyzed project mean point into 5 aspects, it showed that they got mean point as 5.65 or 94.16% for creativity, 4.51 or 75.16% for group process, 5.84 or 97.33% for benefits, 4.68 or 78.0% for project, and 5.08 or 84.66% for presentation. It was concluded that mean point of students' projects passed the criteria (60%).

2. The result from the opinions of grade 1 students at Demonstration Khon Kaen University School (Suk Sa Sart) towards learning activity of Thai Language Education Area by Project- Based Approach showed that students thought that they got the direct experiences from doing Thai language projects. They had practiced so much that they could find out their skills and methods. Also, they had done the activities in exchanging and learning from the groups, and had been encouraged to find the answer for each problem. In addition, they had searched and collected the information and eventually found out the knowledge by themselves. It was considered as 97.29%. Students also thought that they had practiced to think variously and creatively equal 94.59%. Moreover, Students could select the activities by their abilities, skills, and interests happily. They could practice themselves to be in disciplinary and to have

responsibility in working. Also, they had evaluated, improved themselves and accepted others, including learned continuously. It was considered as 100%. In addition to the students' opinions towards teacher's learning and teaching management, students thought that it was in a very good level or 100%, and students' satisfaction towards learning and teaching activities showed in the most level or 81.08%.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม 2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์ อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและ

สภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากความมุ่งหวังในด้านสมรรถนะของหลักสูตรดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด จึงได้พิจารณาและคิดวิเคราะห์ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่างๆ ที่จะสอดคล้องในการช่วยพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะที่ต้องการ

ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าการจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้โครงงานจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะดังกล่าวข้างต้น การสอนทำโครงงานเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณค่าของการสอนคิดด้วยโครงงานมีดังนี้คือ 1) ผู้เรียนได้พัฒนาปัญญาทั้ง 8 ด้าน หรือพหุปัญญา 2) นักเรียนได้พัฒนาสมองซีกซ้ายและขวา สมองซีกซ้ายเน้นจดจำวิเคราะห์ แยกแยะ ส่วนสมองซีกขวามุ่งองค์รวม สังเคราะห์ สุนทรียภาพ ความคิดสร้างสรรค์ 3) พัฒนาผู้เรียนเชิงรุก เน้นผู้เรียนตามความสนใจ ตามความถนัด ตามศักยภาพแห่งตน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น 4) พัฒนาสมรรถนะทางการคิดให้เป็นผู้มีวิธีการเรียนรู้เป็นนักวิจัย เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต 5) พัฒนาหลักฐานที่แสดงความเข้าใจอย่างคงทน การทำโครงงานเป็นการสร้าง ให้ได้งาน และชิ้นงานหรือผลผลิต อันเป็นหลักฐานที่แสดงความเข้าใจอย่างคงทน เป็นความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถนำความรู้ไปใช้ไปประยุกต์ใช้ได้ นับ

ได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย การทำโครงการเป็นกลยุทธ์ที่ให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิด ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนเป็นลำดับเรียกว่า วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (scientific method) ใช้สร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ด้วยตนเองตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ เน้นการค้นพบความรู้ ด้วยวิธีค้นพบ (Discovery) ค้นพบความรู้ด้วยวิธีสืบสอบ (Inquiry method) ความรู้ใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ หรือวิธีการใหม่ ที่ได้จากการทำโครงการนั้นเป็นความรู้ใหม่ของผู้เรียนที่ทำโครงการเอง และยังเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับครูที่ปรึกษาและบุคคลอื่นๆ อีกด้วย การทำโครงการจึงเป็นวิธีการพัฒนาการคิด การทำโครงการเป็นวิธีสอนที่นักเรียนใช้ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้มาดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อแก้ปัญหาหรือหาคำตอบ เขียนรายงาน ตลอดจนเผยแพร่ผลงาน จึงเป็นการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ผู้เรียนสามารถทำโครงการโดยมีโอกาสดูคิด มากน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของโครงการ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเองได้เรียนรู้เอง ทำให้เป็น ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและรู้อย่างลึกซึ้ง (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ, 2551)

ในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดมาตรฐานในแต่ละสาระ อันได้แก่มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติมาตรฐาน และ ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง จากมาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดนี้จะพบว่า ผู้สอนสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีโครงการมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะบรรลุตามมาตรฐานของหลักสูตร

จากประโยชน์และคุณค่าของการจัดกิจกรรมโครงการให้แก่แก่นักเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจจะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงการ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบโครงการ ซึ่งคาดว่าจะผลจากการวิจัยนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอน และคุณภาพของนักเรียน ให้มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิดแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิตที่ดีในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงการ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถม ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการ หมายถึง การทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ศึกษาเพื่อค้นพบความรู้ใหม่ ด้วยตัวนักเรียนเอง โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้การดูแลและให้คำปรึกษาของครู ซึ่งความรู้ใหม่นั้นทั้งนักเรียนและครูไม่เคยรู้ หรือมีประสบการณ์มาก่อน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้องที่ 1 (ยุนิทเอ 1) เลขที่ 1-37 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 37 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงการ
- 2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์)

ระดับประถม ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงาน
2. แบบประเมินโครงงาน
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงาน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 7 แผน ใช้เวลาในการสอน 15 คาบ คาบละ 50 นาที ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง การปฐมนิเทศ 1 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ

โครงงานภาษาไทย 1 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การวิเคราะห์โครงงาน

ภาษาไทย 1 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง การฝึกตั้งปัญหาและเลือกหัวข้อ

ในการทำโครงงาน 1 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง การเขียนเค้าโครงโครงงาน

ภาษาไทย 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง การดำเนินงานจัดทำโครงงาน

ภาษาไทย 6 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

เรื่อง การจัดนิทรรศการโครงงาน

ภาษาไทย 3 คาบ

2. เมื่อนักเรียนทำโครงงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยประเมินโครงงานนักเรียน จำนวน 5 รายการ ตามเกณฑ์ที่กำหนดรายการละ 6 คะแนนรวมทั้งหมด 30 คะแนน ดังนี้

1) ความคิดสร้างสรรค์

2) กระบวนการกลุ่ม

3) ประโยชน์ที่ได้รับ

4) แผนโครงงาน

5) การนำเสนอโครงงาน

3. นำคะแนนจากผลประเมินโครงงานที่ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rubrics Scoring แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

4. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงาน แล้วให้นักเรียนตอบตามความคิดเห็นของตนเอง

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการใช้ ค่าสถิติพื้นฐานมาสรุปบรรยายเป็นความเรียง

อภิปรายผล

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงานปรากฏว่า นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน

โครงการร้อยละ 60 คิดเป็นร้อยละ 100 โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการทำโครงการเท่ากับ 25.75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.83 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.32 เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยการทำโครงการจำแนกเป็น 5 ด้าน ปรากฏผล คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ย 5.65 คิดเป็นร้อยละ 94.16 ด้านกระบวนการกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ย 4.51 คิดเป็นร้อยละ 75.16 ด้านประโยชน์ที่ได้รับมีคะแนนเฉลี่ย 5.84 คิดเป็นร้อยละ 97.33 ด้านแผนโครงการมีคะแนนเฉลี่ย 4.68 คิดเป็นร้อยละ 78.0 และด้านการนำเสนอโครงการมีคะแนนเฉลี่ย 5.08 คิดเป็นร้อยละ 84.66 สรุปได้ว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการทำโครงการในแต่ละด้านผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถมที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงาน พบว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนมีประสบการณ์ตรงในการทำโครงงานภาษาไทย ได้ฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัด และวิธีการของตนเอง ได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบในการแก้ปัญหา ได้ฝึกค้นรวบรวมข้อมูล และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 97.29 นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนได้ฝึกคิดอย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์จินตนาการคิดเป็น ร้อยละ 94.59 นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข ได้ฝึกตนเองให้มีวินัย และรับผิดชอบในการทำงาน ได้ฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเอง และยอมรับผู้อื่น ตลอดจน ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของครู นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 100 และความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.08

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินโครงงานร้อยละ 60 คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นผลที่แสดงให้เห็นว่าสอดคล้องกับคำกล่าว

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 มาตรา 22 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โครงงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งครูลดบทบาทจากผู้บรรยาย เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดตามมาตราที่ 24 ที่ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ดังนี้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน นักเรียนเป็นผู้เลือกเนื้อหาและเรื่องที่จะศึกษาตามความชอบ ความสนใจ เช่น กลุ่มที่ 1 นักเรียนสนใจสระอู สนใจขนมไทย นักเรียนจึงตัดสินใจทำโครงงานเรื่องมาตุสระอูในขนมไทย กลุ่มที่ 2 ชอบเรียนสระอา ชอบเล่นกับเพื่อน กลุ่มนี้ทำโครงงานเรื่องเพื่อนจำ...ฉันมาหาสระอา กลุ่มที่ 3 ชอบของเล่น ชอบสนามเด็กเล่น สนใจสระอา สมาชิกกลุ่มตัดสินใจทำโครงงานเรื่อง สนุกกับเครื่องเล่นที่มีสระอา กลุ่มที่ 4 สนุกกับการเรียนสระอา มีความสนใจกับเรื่องต่างๆ ของครูในโรงเรียนภายในกลุ่มจึงทำเรื่อง คุณครูขา...หนูมาหาสระอา กลุ่มที่ 5 ชอบอ่านนิทาน ชอบสระอี สมาชิกจึงคิดทำโครงงานเรื่อง สืบค้นคำสระอีจากนิทาน ซึ่งนิทานที่นักเรียนนำมาสำรวจเป็นหนังสือที่นักเรียนค้นคว้า และเลือกด้วยตนเอง กลุ่มที่ 6 ชอบสัตว์ ชอบไปเที่ยวสวนสัตว์ ชอบสระอา แต่ถ้าจะศึกษาสัตว์ทั้งหมดในโลกนี้ นักเรียนบอกว่าไม่สามารถทำได้ นักเรียนกลุ่มนี้จึงเลือกศึกษาเฉพาะปลาน้ำจืด กลุ่มนี้ตั้งชื่อโครงงานว่า เรียกหาปลาหวานน้ำใส ถ้าจะให้สมบูรณ์อาจจะต้องปรับชื่อเป็น เรียกหาสระอาจากปลาหวานน้ำใส นักเรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร นักเรียนบางกลุ่มต้องได้สัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ในการหาข้อมูล เช่น กลุ่มที่ 3 ไปสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สนาม เพื่อถามชื่อเครื่องเล่นในสนามเด็กเล่น ทักษะการคิด กระบวนการคิด ฝึกการวิเคราะห์ นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องได้จำแนกแยกแยะสระจากคำหรือข้อมูลที่ตนเองศึกษา ในด้านการจัดการ แต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ในการหาข้อมูล กลุ่ม

ที่ 1 แบ่งหน้าที่ให้เพื่อนถ่ายภาพขนมไทยในหนังสือ อีกคนเป็นคนเขียนชื่อขนม ตัดภาพแปะในใบสรุปข้อมูล เป็นต้น นักเรียนได้เผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มทำโครงการเสร็จสิ้นในแต่ละคาบ นักเรียนทุกคนในกลุ่มต้องช่วยกันเก็บเศษกระดาษ หรือขยะต่างๆ ที่เหลือจากการตกแต่งโครงการ นักเรียนจะเก็บแผงโครงการและอุปกรณ์ต่างๆ ไว้ในตะกร้าของกลุ่มแล้วรวบรวมส่งคืนครูในการทำโครงการ ผู้วิจัยได้ส่งเสริมสนับสนุนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ นักเรียนได้ทิว้ายเล็กๆ ซึ่งจัดเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ นักเรียนสามารถทำโครงการได้ทั้งตอนเช้า ก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ ตอนพักกลางวัน และตอนเย็น หลังเลิกเรียน บางกลุ่มต้องการค้นข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ครูก็เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ได้ ในด้านการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ผู้วิจัยได้เชิญผู้ปกครองและชุมชนเข้าชมนิทรรศการโครงการภาษาไทยของนักเรียน ตัวแทนนักเรียนประกาศประชาสัมพันธ์หา

เสาธงเพื่อเชิญชวนนักเรียนทั้งโรงเรียนเข้าชมผลงาน ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้ปกครอง และนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในผลงาน นักเรียนได้ตอบคำถามเกี่ยวกับโครงการที่ตนเองทำ เป็นการฝึกนำเสนอ ฝึกทักษะการอธิบายความรู้ให้ผู้ฟัง

ในส่วนของความคิดของนักเรียน นักเรียนยอมรับว่า การทำโครงการทำให้นักเรียนได้ ฝึกคิดอย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์จินตนาการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธินี รัตนศรี (2551) สุทธิพิศ สุดหนองบัว (2545) ณัฐพงศ์ จลลาดแย้ม และสถาพร ชันโต (2547) ที่พบว่า โครงการช่วยส่งเสริมเพิ่มพูนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการทำโครงการในครั้งนี้เมื่อวิเคราะห์แล้วจะพบว่านักเรียนได้เรียนรู้บรรลุตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้พัฒนาขึ้นซึ่งตัวบ่งชี้มีทั้งหมด 9 ข้อ

กล่าวโดยสรุปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงการเป็นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิด นักเรียนสามารถระบุปัญหาได้ สามารถออกแบบรวบรวมข้อมูล สามารถปฏิบัติการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สื่อความหมายข้อมูล สรุปผลข้อมูลได้ นักเรียนสามารถค้นพบความรู้ใหม่ด้วยตัวของตัวเอง นับว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพของตน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด**
โครงการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. (2542). โครงการทางเลือกใหม่ของการสร้างปัญญาชน. **วารสารวิชาการ**, 2(8), 33-33.
- ณัฐพงศ์ จลลาดแย้ม และสถาพร ชันโต. (2547). การพัฒนากิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง เรื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 28(1), 74-82.

- น้อยทิพย์ ล้มยิ่งเจริญ & วรณิภา ศุภริยพงศ์. 2551. การสอนนักเรียนให้ทำโครงการ. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (เอกสารอัดสำเนา)
- พรทิพย์ คงนาวัง. (2546). ผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2551). การสอนคิดด้วยโครงการ : การเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2544). โครงการเพื่อการเรียนรู้หลักการและแนวทางการจัดกิจกรรม. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดา ศิลาน้อย. [ม.ป.ป.]. การสอนโดยใช้โครงการในระดับประถมศึกษา. ขอนแก่น: [ม.ป.ป.]. (เอกสารอัดสำเนา)
- สมบัติ ตัญจรัญรัตน์. [ม.ป.ป.]. การเรียนรู้สาระภาษาไทยด้วยโครงการ. ขอนแก่น: [ม.ป.ป.]. (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). บันทึกประสบการณ์โครงการวิทยาศาสตร์ดีเด่น “การแตกของฝักด้อยตึง”. กรุงเทพฯ: บริษัทออฟเซ็ทเพรสจำกัด.
- สุธาทิพย์ สุตหนองบัว. (2545). การพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้โครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุธินี รัตนศรี. (2551). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงการ. รายงานการศึกษาระดับปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุนีย์ ด้วงมาก. (2547). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อ พัฒนาการคิดและการทำโครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2543). เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัทที่พิพริ้นท์จำกัด.
- อนงค์ เชื้อสีดา, เพ็ญณี แร่อท, ศรีนทิพย์ รักษาสัตย์. (2549). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4) โดยใช้โครงการ. วารสารวิจัยมข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 6(2), 184-192.
- อนงลักษณ์ ศรีเวียงราช. 2549. การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.